

“Η λειτουργία του Εθνικού Δικτύου Επιστημονικών και Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών και οι αναμενόμενες επιδράσεις του στην αναδιαμόρφωση της Εθνικής Συλλογής Περιοδικών”

Φίλιππος Τσιμπόγλου

Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης
Προϊστάμενος Τμήματος Ανάπτυξης Βιβλιοθηκών
Βασ. Κωνσταντίνου 48
Αθήνα 11635
Τηλ.: +30 1 7242172, Fax : +30 1 7246824
e-mail: ftsimp@ekt.gr, URL: <http://www.ekt.gr>

Ιστορικό

Στο 2ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Πάτρα, 1993) ανακοινώθηκε από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) και άρχισε η πιλοτική φάση λειτουργίας του *Δικτύου Συνεργασίας Επιστημονικών και Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών*. Την πρωτοβουλία ανέλαβε το ΕΚΤ στο πλαίσιο του έργου 13/ΕΚΤ του προγράμματος ΕΠΕΤ Ι (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Έρευνας-Τεχνολογίας) της Γενικής Γραμματείας Έρευνας Τεχνολογίας. Το έργο αποσκοπούσε στην δημιουργία ενός αρχικού πυρήνα βιβλιοθηκών, οι οποίες θα είχαν την δυνατότητα online παραγγελίας φωτοαντιγράφων από άρθρα περιοδικών των συλλογών τους. Η φάση αυτή περιελάμβανε την σύνταξη Συνυποσχετικού και όρων λειτουργίας του Δικτύου και την υπογραφή τους από μικρό αριθμό βιβλιοθηκών (20). Έξη (6) βιβλιοθήκες ξεκίνησαν την πιλοτική λειτουργία. Τα κριτήρια επιλογής των βιβλιοθηκών ήταν τα παρακάτω:

1. Οι συλλογές τους να περιλαμβάνονται στην online βάση δεδομένων του Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών και να είναι πρόσφατα ενημερωμένες,
2. Να έχουν την απαραίτητη υποδομή σε εξοπλισμό (φωτοαντιγραφικό μηχάνημα, προσωπικό υπολογιστή και modem) και πρόσβαση σε κάποιο από τα διαθέσιμα τότε δίκτυα μεταβίβασης δεδομένων (HELLASPAC, ARIADNE, FORTHNET),
3. Να έχουν υπογράψει το αντίστοιχο συνυποσχετικό,
4. Να είναι σε θέση (κατά δήλωση) να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της πιλοτικής φάσης,

Η τεχνολογική υποδομή που χρησιμοποιήθηκε ήταν ο διαθέτης (host computer) "ΕΡΜΗΣ" του ΕΚΤ, που εγκαταστάθηκε το 1993 στο πλαίσιο του ίδιου έργου. Το σύστημα είναι το ανάλογο των γνωστών διαθετών ECHO και DIMDI. Αποτελείται από υπολογιστή mainframe Siemens/Nixdorf, λειτουργικό σύστημα BS2000 και σύστημα διαχείρισης βάσεων δεδομένων (DBMS) GRIPS, η γλώσσα ερωταπόκρισης είναι η CCL (Common Command Language). Προσαρμόστηκε και προσφέρεται επίσης γραφικό ενδιάμεσο χρήστη (GUI: Graphical User Interface) βασισμένο σε αρχιτεκτονική client-server για περιστασιακούς και χρήστες χωρίς ιδιαίτερη εξειδίκευση, ενώ άρχισε η ανάπτυξη εφαρμογής για πρόσβαση από τον παγκόσμιο ιστό (www) του INTERNET.

Η τεκμηριωτική βάση στηρίχτηκε στον Συλλογικό Κατάλογο Περιοδικών, που υπήρχε ήδη ως τράπεζα δεδομένων online και λειτουργούσε στο ΕΚΤ από το 1985. Ο κατάλογος ήταν περισσότερο γνωστός στο χώρο των βιβλιοθηκών από την έντυπη μορφή του, αφού κάθε μία από τις τέσσερις εκδόσεις διανεμήθηκε σε περισσότερες από 2.000 βιβλιοθήκες και ενδιαφερόμενους εντός και εκτός Ελλάδος.

Η δημιουργία του Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών ξεκίνησε το 1983 και αποτέλεσε την πρώτη online βάση δεδομένων του ΕΚΤ. Το ΕΚΤ έχοντας ήδη online σύνδεση με περισσότερες από 800 διεθνείς βάσεις δεδομένων και ειδικά εκπαιδευμένο επιστημονικό προσωπικό, εξασφάλισε σε ικανοποιητικό βαθμό τον πρώτο κρίκο της πληροφοριακής αλυσίδας: την αναζήτηση-ανάκτηση βιβλιογραφικών εγγραφών. Ο Συλλογικός Κατάλογος Περιοδικών δημιουργήθηκε για να καλύψει την ανάγκη εξασφάλισης του δεύτερου κρίκου, δηλαδή του εργαλείου εντοπισμού του πρωτογενούς υλικού σε Ελληνικές βιβλιοθήκες. Το 1985 κυκλοφόρησε η πρώτη έντυπη μορφή του καταλόγου. Περιελάμβανε τις συλλογές πέντε (5) βιβλιοθηκών που ανήκαν σε Ιδρύματα εποπτευόμενα από το (τότε) Υπουργείο Έρευνας Τεχνολογίας (ΥΒΕΤ) συγκεκριμένα ΕΙΕ, ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος, Ινστιτούτο Παστέρ, ΕΚΚΕ, ΙΩΚΑΕ (νυν ΕΚΘΕ). Οι συλλογές αυτές αριθμούσαν πέντε περίπου χιλιάδες (5.000) τίτλους περιοδικών. Από τότε αναπτύσσεται και ενημερώνεται συνεχώς από το ΕΚΤ σε συνεργασία

με Ε&Τ βιβλιοθήκες η online βάση δεδομένων του “Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών στις Ελληνικές Επιστημονικές και Τεχνολογικές Βιβλιοθήκες” (ΣΚΠ).

Συλλογικός Κατάλογος Περιοδικών, Γενικά Στοιχεία

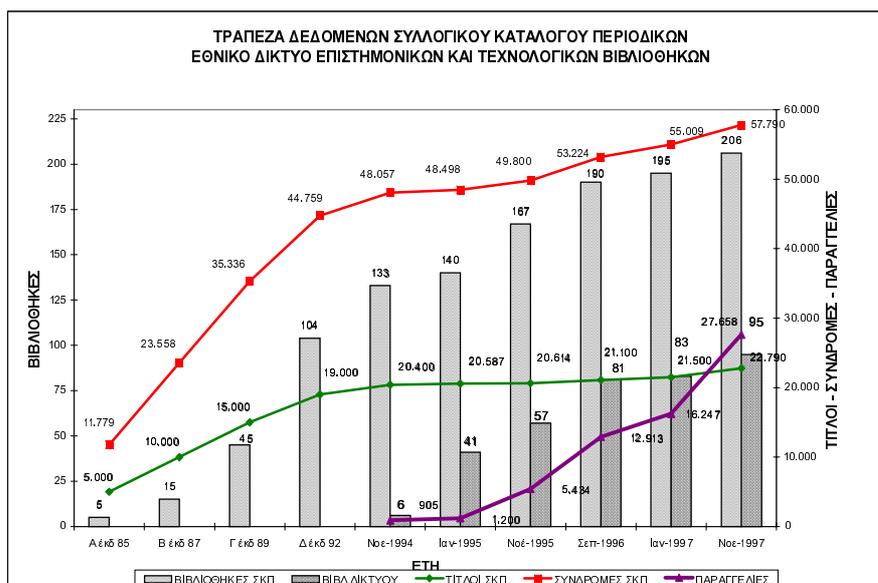
Ο Συλλογικός Κατάλογος Περιοδικών περιλαμβάνει σήμερα (Οκτ. 1997) **206** Ε&Τ βιβλιοθήκες, καταναμημένες σε όλη την Ελλάδα (2 από την Κύπρο), από τις οποίες **108** είναι βιβλιοθήκες ΑΕΙ-ΤΕΙ. Ο αριθμός των τίτλων που περιλαμβάνονται στο ΣΚΠ ανέρχεται σήμερα (Οκτ. 1997) σε **22.790** τίτλους περιοδικών. Για την ανάλυση η οποία επιχειρείται, οι τίτλοι αυτοί αποτελούν τη *Συνολική Εθνική Συλλογή Ε&Τ Περιοδικών*. Οι συνδρομές για τους αντίστοιχους τίτλους είναι υπερδιπλάσιες και ανέρχονται στις **57.790**. Ο **συντελεστής επικάλυψης** ανέρχεται στο **2,54** (= συνδρομές για κάθε τίτλο).

Στον πίνακα 1 και στο διάγραμμα 1 παρουσιάζεται η εξέλιξη του Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών. Στον αριστερό άξονα του διαγράμματος 1 μετρούνται οι τίτλοι και στον δεξιό οι βιβλιοθήκες. Οι τέσσερις πρώτες χρονολογίες (1985, 1987, 1989, 1992) αντιστοιχούν στις έντυπες εκδόσεις. Οι επόμενες αποτυπώνουν την κατάσταση στην online βάση δεδομένων τα τελευταία χρόνια και περιλαμβάνουν επιπλέον τον αριθμό βιβλιοθηκών που συναποτελούν το δίκτυο. Οι κωδικοί 201 βιβλιοθηκών εμφανίζονται στον πίνακα 4.

Πίνακας 1. Εξέλιξη Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών και Δικτύου Βιβλιοθηκών

ΕΤΗ	ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΚΠ	ΤΙΤΛΟΙ ΣΚΠ	ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΚΠ	Συντελεστής Επικάλυψης	ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΜΕΛΗ ΔΙΚΤΥΟΥ	online ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ 2/94 - 9/97
Α έκδ 85	5	5.000	11.779	2,36		
Β έκδ 87	15	10.000	23.558	2,36		
Γ έκδ 89	45	15.000	35.336	2,36		
Δ έκδ 92	104	19.000	44.759	2,36		
Νοε-1994	133	20.400	48.057	2,36	6	905
Ιαν-1995	140	20.587	48.498	2,36	41	1.200
Νοε-1995	167	20.614	49.800	2,42	57	5.434
Σεπ-1996	190	21.100	53.224	2,52	81	12.913
Ιαν-1997	195	21.500	55.009	2,56	83	16.247
Σεπ-1997	206	22.790	57.790	2,54	95	27.658

Διάγραμμα 1. Εξέλιξη Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών και Δικτύου Βιβλιοθηκών

Σημειώνεται ότι στα δεδομένα του πίνακα 1 και του διαγράμματος 1 δεν συμπεριλαμβάνονται περίπου **2.500** τίτλοι περιοδικών του Πανεπιστημίου Κύπρου και άλλων μικρότερων βιβλιοθηκών. Η διαδικασία ελέγχου και εισαγωγής στον Συλλογικό Κατάλογο Περιοδικών έχει ήδη ολοκληρωθεί και

εκτός από την online βάση δεδομένων, θα περιλαμβάνονται μέχρι το τέλος του 1997 στην **έντυπη** και στην πρώτη (δοκιμαστική) **CD-ROM έκδοση** του καταλόγου.

Δεν συμπεριλαμβάνονται επίσης **2.754** τίτλοι περιοδικών που αποτελούν τον (ειδικής θεματολογίας) Συλλογικό Κατάλογο Περιοδικών του έργου **ARGOS** (Archaeological Greek Online System). Στη δημιουργία αυτού του καταλόγου συμμετέχουν όλες οι βιβλιοθήκες των ξένων αρχαιολογικών σχολών που είναι εγκαταστημένες στην Ελλάδα καθώς και των ανθρωπιστικών Ινστιτούτων του ΕΙΕ (ΚΕΡΑ, ΚΒΕ, ΚΝΕ). Η ένταξή τους στο Συλλογικό Κατάλογο Περιοδικών προγραμματίζεται στα μέσα του 1998. Ωστόσο υπάρχει και ήδη διατίθεται online ως ανεξάρτητη βάση δεδομένων (**ARGP**) στον ΕΡΜΗ.

Συνολική Εθνική Συλλογή Επιστημονικών και Τεχνολογικών Περιοδικών.

Μια πρώτη ποιοτική αποτίμηση των επιμέρους συλλογών 201 βιβλιοθηκών επιχειρείται με την παρουσίαση των στοιχείων του πίνακα 4. Η αποτίμηση συγκρίνει το πλήθος των **μοναδικών τίτλων** κάθε βιβλιοθήκης σε σχέση με το **σύνολο των μοναδικών τίτλων** και το **σύνολο των συνδρομών** της εθνικής συλλογής, καθώς και το σύνολο των τίτλων κάθε βιβλιοθήκης. Συγκεκριμένα στην πρώτη και δεύτερη στήλη του πίνακα 4 εμφανίζονται ο αύξων αριθμός της βιβλιοθήκης και ο κωδικός της όπως έχει καταχωρηθεί στην online βάση του Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών και το αρχείο βιβλιοθηκών. Η στήλη Α παρουσιάζει το σύνολο των τίτλων κάθε βιβλιοθήκης. Η στήλη Β παρουσιάζει το πλήθος των μοναδικών τίτλων που περιλαμβάνονται σε κάθε βιβλιοθήκη. Στη στήλη Γ παρουσιάζεται το πλήθος των μοναδικών τίτλων κάθε βιβλιοθήκης (στήλη Β) ως ποσοστό του συνόλου των **12.545** μοναδικών τίτλων της Εθνικής Συλλογής. Στη στήλη Δ παρουσιάζεται το πλήθος των μοναδικών τίτλων της κάθε βιβλιοθήκης ως ποσοστό του συνόλου των τίτλων της αντίστοιχης βιβλιοθήκης. Η στήλη Ε παρουσιάζει το σύνολο των τίτλων κάθε βιβλιοθήκης ως ποσοστό του Γενικού Συνόλου των 57.739 Συνδρομών. Η μικρή διαφοροποίηση των συνόλων του πίνακα 4 με αυτά του πίνακα 3 οφείλεται στην καταγραφή των δεδομένων σε διαφορετικές ημερομηνίες.

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται, προς το παρόν, σε μία τυπική εγγραφή του Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών παρουσιάζονται στην εικόνα 1.

Εικόνα 1. Τυπικό δείγμα εγγραφής Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών (SERI)

NS	: 01629			
JT	: JAMA. THE JOURNAL OF THE AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION			
ABR	: JAM JOU AME MED			
ISSN	: 0098-7484			
LA	: ΑΓΓΛΙΚΑ			
CS	: THE AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION			
CY	: ΗΠΑ			
NL	: 033			
DSC	: ΝΟΣ ΠΑΙΔ Α ΚΥΡ	(1960)	-	( ) ΕΛ
DSC	: *ΕΙΕ	0166(1958)	-	( ) ΕΛ
DSC	: *ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡ	0166(1958)	-	0171(1959) ΠΛ
DSC	: ΝΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛ	0251(1984)	-	( ) ΠΛ
	. . . . .			

Για τις ειδικές ανάγκες του Δικτύου έχει αναπτυχθεί σε online βάση δεδομένων το αρχείο των βιβλιοθηκών που περιλαμβάνονται στο Συλλογικό Κατάλογο Περιοδικών. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται σε μια τυπική εγγραφή του εν λόγω αρχείου παρουσιάζονται στην εικόνα 2. Ο κατάλογος των βιβλιοθηκών διανέμεται επίσης και σε έντυπη μορφή.

Εικόνα 2. Τυπικό δείγμα εγγραφής αρχείου βιβλιοθηκών (LIBR)

ENR	: 113
LABR	: ΠΑΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
LIB	: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
SUPPL	: ΡΑΝΜΑΚ
NM1	: ΦΡΑΓΚΟΥ - ΜΠΑΤΣΙΟΥ ANNA
NM2	: ΖΩΝΤΑΝΟΣ ΚΩΣΤΑΣ
ADR	: ΕΓΝΑΤΙΑ 156
CI	: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ZP	: 540 06
TEL1	: 031-891752-3
FAX	: 031-857794
NET	: *ΠΑΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
NM3	: ΠΑΤΡΑΓΚΟΥ ΓΙΩΤΑ

Στον πίνακα 2 παρουσιάζεται η κατανομή 201 βιβλιοθηκών του Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών σε κατηγορίες μεγέθους συλλογής τίτλων. Οι συλλογές του 56,7% δεν υπερβαίνουν τους 200 τίτλους. Το 83,1% του συνόλου των βιβλιοθηκών δεν υπερβαίνει τους 500 τίτλους, ενώ μόνο 4 βιβλιοθήκες περιλαμβάνουν στη συλλογή τους από 1501-2500 τίτλους. Τα μεγέθη που αφορούν τρέχοντες τίτλους είναι σαφώς μικρότερα μετά τις περικοπές των τελευταίων ετών.

Πίνακας 2. Κατανομή βιβλιοθηκών ΣΚΠ σε κατηγορίες μεγέθους συλλογής

Μέγεθος Συλλογής σε τίτλους	Πλήθος βιβλιοθηκών	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
0-10	4	2,0%	2,0%
11-50	36	17,9%	19,9%
51-200	74	36,8%	56,7%
201-500	53	26,4%	83,1%
501-1000	25	12,4%	95,5%
1001-1500	5	2,5%	98,0%
1501-2500	4	2,0%	100,0%
Σύνολα	201	100%	

Δίκτυο Συνεργασίας E&T Βιβλιοθηκών

Το Δίκτυο Συνεργασίας E&T Βιβλιοθηκών αποτελεί πρωτοβουλία του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και στοχεύει στην ανάπτυξη υποδομής, τη δημιουργία μηχανισμού, την απόκτηση τεχνογνωσίας για τη συνεργασία μεταξύ των βιβλιοθηκών, την αναβάθμιση των παρεχόμενων από τις βιβλιοθήκες υπηρεσιών και την βέλτιστη αξιοποίηση των συνεχώς μειούμενων κονδυλίων που διατίθενται στις βιβλιοθήκες. Πρώτη υπηρεσία του Δικτύου αποτελεί η online παραγγελία φωτοαντιγράφων από άρθρα περιοδικών που περιλαμβάνονται στις συλλογές των βιβλιοθηκών-μελών.

Δομή του Δικτύου

Το δίκτυο χαρακτηρίζεται από **κεντρική διαχείριση** από το ΕΚΤ και πλήρως **αποκεντρωμένη λειτουργία** από τις βιβλιοθήκες-μέλη του δικτύου. Το "ακτινωτό" υπόδειγμα ανάπτυξης, στο οποίο βασίζεται, επιτρέπει σε κάθε σημείο της περιφέρειας να "επικοινωνεί" με οποιοδήποτε άλλο σημείο της περιφέρειας με μία και μόνη σύνδεση με το κέντρο. Κάθε βιβλιοθήκη-χρήστης θεωρεί όλες τις υπόλοιπες ως ενιαίο σύνολο από το οποίο έχει τη δυνατότητα να προμηθευτεί φωτοαντίγραφα. Το ίδιο συμβαίνει με κάθε βιβλιοθήκη-προμηθευτή, αφού αντιμετωπίζει τις υπόλοιπες ως ενιαίο σύνολο, το οποίο πρέπει να προμηθεύσει με τα φωτοαντίγραφα που της παραγγέλλει. Αυτό ισχύει τόσο για τις κύριες λειτουργίες του δικτύου (εντοπισμός περιοδικού και βιβλιοθηκών που το διαθέτουν - online

παραγγελία), όσο και για της λειτουργίες υποστήριξης (στατιστική, λογιστική και οικονομική παρακολούθηση της χρήσης, οικονομική εκκαθάριση συναλλαγών). Το υπόδειγμα αυτό περιορίζει στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο τις εργασίες που αναλαμβάνουν οι βιβλιοθήκες-μέλη, μειώνει στο ελάχιστο τον απαιτούμενο από κάθε βιβλιοθήκη εξοπλισμό, λογισμικό, χρόνο εκπαίδευσης και λογιστική-οικονομική παρακολούθηση των συναλλαγών.

Λειτουργία του Δικτύου

Για τον περιορισμό πιθανών δυσλειτουργιών, στην πρώτη φάση της κανονικής λειτουργίας του δικτύου αποφασίστηκε η συμμετοχή βιβλιοθηκών οι οποίες λειτουργούν ταυτόχρονα και ως χρήστες και ως προμηθευτές του δικτύου, αποκλείστηκαν δηλαδή βιβλιοθήκες που για κάποιους λόγους δεν ήταν σε θέση να λειτουργήσουν ως προμηθευτές. Αυτό έγινε για να επιτευχθεί ισορροπημένη χρήση και να επιμεριστεί το βάρος των παρεχόμενων υπηρεσιών σε όλες τις βιβλιοθήκες. Σε δεύτερη φάση (τρέχουσα) και εφόσον παγιώθηκαν οι διαδικασίες και οι λειτουργίες, προβλέπεται να επιτραπεί η συμμετοχή και σε βιβλιοθήκες που θα λειτουργούν μόνον ως χρήστες. Μεμονωμένοι χρήστες (ιδιώτες) θα αποκτήσουν το δικαίωμα άμεσης αξιοποίησης των υπηρεσιών του δικτύου σε μια τρίτη φάση και εφόσον εξασφαλιστεί στην πράξη ο μηχανισμός είσπραξης των αντίστοιχων χρεώσεων.

Το σύστημα επιτρέπει την παραγγελία ακόμη και χωρίς τη χρήση της online βάσης δεδομένων του Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών (ΣΚΠ). Ωστόσο η αξιοποίηση του ΣΚΠ, πριν από κάθε παραγγελία και ο έλεγχος για την ύπαρξη των συγκεκριμένων περιοδικών στη συλλογή των βιβλιοθηκών του δικτύου, έχει ως αποτέλεσμα την επίτευξη υψηλού ποσοστού απόκρισης στις παραγγελίες. Το ποσοστό αυτό ανέρχεται, κατά την διάρκεια της μέχρι τώρα λειτουργίας του δικτύου, στο 78%.

Υποστήριξη του Δικτύου από το ΕΚΤ

Ο ρόλος του ΕΚΤ στο δίκτυο είναι πολλαπλός. Παρέχει όλη την υποδομή σε κεντρικό επίπεδο που περιλαμβάνει:

- τον υπολογιστικό εξοπλισμό του διαθέτη (host computer),
- τις δικτυακές συνδέσεις με όλα τα διαθέσιμα δίκτυα στη χώρα (INTERNET, ΕΔΕΤ, FORTHNET, HELLASPAC, επιλεγόμενο)
- το λογισμικό για τη διαχείριση της βάσης δεδομένων του ΣΚΠ καθώς και τη διαχείριση των παραγγελιών,
- την στατιστική και τιμολογιακή παρακολούθηση των παραγγελιών,
- τον μηχανισμό είσπραξης των τιμολογίων από τους υπόχρεους και της καταβολής προς τους δικαιούχους,
- τη διαδικασία ενημέρωσης του Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών σε άμεση εξάρτηση και συνεργασία με τις συμμετέχουσες βιβλιοθήκες.
- την βασική εκπαίδευση στους χρήστες με ειδικά σεμινάρια
- την υποστήριξη των χρηστών με επισκέψεις στους χώρους εργασίας,
- την λειτουργία γραφείου υποστήριξης (help desk) για επίλυση προβλημάτων που ανακύπτουν από την καθημερινή λειτουργία του δικτύου,
- την προβολή του Δικτύου στις βιβλιοθήκες, στους τελικούς χρήστες (Πανεπιστημιακούς, Ερευνητές, Επιχειρήσεις), στις ομάδες λήψης αποφάσεων (πολιτική ηγεσία),
- την συμμετοχή σε προγράμματα για να εξασφαλίζεται η χρηματοδότηση της ανάπτυξης του

Για την χάραξη της τιμολογιακής πολιτικής ο ρόλος του ΕΚΤ είναι συμβουλευτικός, οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά την ετήσια συνάντηση εργασίας των εκπροσώπων των βιβλιοθηκών-μελών του Δικτύου.

Στατιστικά χρήσης του Δικτύου

Στα τριάντισι χρόνια λειτουργίας του Δικτύου Επιστημονικών και Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών οι **95** βιβλιοθήκες μέλη έχουν πραγματοποιήσει **35.392 online παραγγελίες** από τις οποίες εκτελέστηκαν **27.658**. Το **ποσοστό απόκρισης** ανέρχεται σε **78%**. Ο σταθμισμένος μέσος χρόνος απόκρισης είναι **9**

ημέρες. Η παρουσία και συμμετοχή των βιβλιοθηκών μελών του δικτύου που ανήκουν σε ΑΕΙ-ΤΕΙ είναι σημαντική (**61** από τις **95**). Στον πίνακα 5 παρουσιάζονται δεδομένα για τις συναλλαγές (παραγγελίες χρήστη + παραγγελίες προμηθευτή) των 48 πρώτων βιβλιοθηκών μελών κατά φθίνουσα σειρά.

Τα μοναδιαία στοιχεία που τηρούνται στο σύστημα online παραγγελιών και αφορούν τις συναλλαγές μεταξύ των βιβλιοθηκών του δικτύου, αντιστοιχούν σε κάθε μεμονωμένη παραγγελία και περιλαμβάνουν τα παρακάτω στοιχεία: Βιβλιοθήκη-χρήστης, βιβλιοθήκη-προμηθευτής, τίτλος άρθρου, τίτλος περιοδικού, τόμος, τεύχος, σελίδες, τρόπος αποστολής αντιγράφου, στοιχεία τελικού χρήστη (προαιρετικό), ημερομηνία παραγγελίας (από το χρήστη), ημερομηνία αποδοχής παραγγελίας (από προμηθευτή). Η οργάνωση των στοιχείων αυτών σε βάση δεδομένων καθιστά δυνατή την παρουσίαση σε πίνακα διπλής εισόδου (cross tabulation) των παρακάτω μεγεθών και δεικτών:

1. Συγκεντρωτικά δεδομένα συναλλαγών κάθε βιβλιοθήκης-χρήστη για κάθε μία βιβλιοθήκη-προμηθευτή.
2. Συγκεντρωτικά δεδομένα συναλλαγών κάθε βιβλιοθήκης-χρήστη για το σύνολο των παραγγελιών στο δίκτυο,
3. Συγκεντρωτικά δεδομένα συναλλαγών κάθε βιβλιοθήκης-προμηθευτή για κάθε βιβλιοθήκη-χρήστη
4. Συγκεντρωτικά δεδομένα συναλλαγών κάθε βιβλιοθήκης-προμηθευτή για το σύνολο των παραγγελιών στο δίκτυο

Στα 1, 2,3,4 περιλαμβάνονται δεδομένα όπως: Πλήθος παραγγελιών, % παραγγελιών ως προς σύνολο παραγγελιών χρήστη, % παραγγελιών ως προς σύνολο παραγγελιών προμηθευτή, % παραγγελιών ως προς σύνολο παραγγελιών δικτύου, Πλήθος σελίδων, % σελίδων ως προς σύνολο σελίδων χρήστη, % σελίδων ως προς σύνολο σελίδων προμηθευτή, % σελίδων ως προς σύνολο σελίδων δικτύου, κόστος παραγγελιών, μέσος χρόνος απόκρισης. Δείγμα ενός τμήματος του πίνακα διπλής εισόδου παρουσιάζεται στην εικόνα 3 και περιλαμβάνει δεδομένα συναλλαγών μεταξύ ΕΙΕ (ως προμηθευτή) και Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Κρήτης, σχολής Θετικών Επιστημών (ως χρήστη) για την περίοδο Φεβρ. 1994 - Νοέ. 1996 καθώς και τα συγκεντρωτικά δεδομένα όλου του δικτύου της αντίστοιχης περιόδου.

Εικόνα 3. τυπικό δείγμα πίνακα διπλής εισόδου συναλασσόμενων Δικτύου. (Φεβρ. 1994 - Νοέ. 1996)

ΧΡΗΣΤΕΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	Προμ ₁	ΕΙΕ	Προμ _ν	ΣΥΝΟΛΑ
Παν.Κρήτης- Σχ.Θετ.Επ	ΠΛΗΘΟΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΩΝ		1207		2019
	% Συνόλου Παραγγελιών ΔΙΚΤΥΟΥ		22,21%		37,15%
	% Παραγγελιών ΧΡΗΣΤΗ		59,78%		100,00%
	% Παραγγελιών ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ		47,20%		37,15%
	Πλήθος ΣΕΛΙΔΩΝ		12.092		20.882
	% Συνόλου Σελίδων ΔΙΚΤΥΟΥ		22,14%		37,00%
	% Σελίδων ΧΡΗΣΤΗ		59,85%		100,00%
	% Σελίδων ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ		47,18%		37,00%
	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ		389.550		650.950
	ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ		1,17		5,88
ΣΥΝΟΛΑ	ΠΛΗΘΟΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΩΝ		2557		5434
	% Συνόλου Παραγγελιών ΔΙΚΤΥΟΥ		47,06%		100,00%
	Πλήθος ΣΕΛΙΔΩΝ		23.545		52.027
	% Συνόλου Σελίδων ΔΙΚΤΥΟΥ		46,94%		100,00%
	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ		809.150		1.747.950
	ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ		1,10		7,78

Οικονομική αποτίμηση περιορισμού επικαλυπτόμενων τίτλων

Στη συνέχεια επιχειρείται μια μακρο-οικονομική προσέγγιση στην αποτίμηση των ωφελειών που θα προκύψουν από την περαιτέρω αξιοποίηση του Δικτύου. Στόχος είναι να διερευνηθούν τα όρια των δυνατοτήτων που δίνονται για την επέκταση της Εθνικής Συλλογής, με την αξιοποίηση του Δικτύου, την ανασύνθεση των επιμέρους συλλογών και ταυτόχρονη διατήρηση των συνολικών (αποπληθωρισμένων) δαπανών για συνδρομές περιοδικών στα ίδια επίπεδα. Οι απαραίτητες γιαυτό προϋποθέσεις είναι:

- Η παρέλευση κανού χρόνου ώστε η λειτουργία του δικτύου να παγιωθεί, να αποτελεί καθημερινή λειτουργία των συμμετεχουσών βιβλιοθηκών και κάθε βιβλιοθηκονόμος να αποδέχεται το Δίκτυο ως χρηστικό εργαλείο-μηχανισμό που μπορεί να το εμπιστευθεί για την καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών.
- Η συνεργασία μεταξύ των βιβλιοθηκών να προχωρήσει στον συντονισμένο σχεδιασμό της αναδιάρθρωσης των επιμέρους συλλογών. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί βαθμιαία και να αρχίσει από ένα μικρό αριθμό βιβλιοθηκών που θεωρούν επιβεβλημένες και ώριμες τις συνθήκες για αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας μεταξύ τους.
- Κάθε συνδρομή επαναλαμβανόμενου τίτλου που περικόπτεται, αντικαθίσταται με έναν τίτλο που δεν συμπεριλαμβάνεται στην Εθνική Συλλογή.
- Η έλλειψη των συγκεκριμένων περιοδικών από τις προθήκες της βιβλιοθήκης υποκαθίστανται σε σημαντικά υψηλό βαθμό από την ύπαρξη και αξιοποίηση online βάσεων δεδομένων τρέχουσας βιβλιογραφίας ή την αξιοποίηση άλλων πηγών στο INTERNET.

Η ανάλυση στηρίζεται στα δεδομένα¹ του πίνακα 3.

Η στήλη Α του πίνακα 3 εμφανίζει το πλήθος των τίτλων, η συνδρομή των οποίων επαναλαμβάνεται από τόσες βιβλιοθήκες όσες και ο αντίστοιχος αριθμός της στήλης Δ (αριθμός επικαλυπτόμενων συνδρομών). Στην πρώτη γραμμή των δεδομένων παρατηρούμε ότι 12.545 τίτλοι είναι μοναδικοί, δηλαδή απαντώνται σε μία μόνο βιβλιοθήκη (όχι την ίδια). Στη δεύτερη σειρά των δεδομένων παρατηρούμε ότι 3.819 τίτλοι επαναλαμβάνονται στις συλλογές 2 Βιβλιοθηκών. Η συνδρομή για 2.005 τίτλους καταβάλλεται 3 φορές (από τρεις διαφορετικές βιβλιοθήκες για κάθε τίτλο), ομοίως η συνδρομή για 1.212 τίτλους 4 φορές, για 844 τίτλους 5 φορές κ.ο.κ. ενώ υπάρχουν 3 τίτλοι που επαναλαμβάνονται 30, 2 που επαναλαμβάνονται 44 φορές και 1 που επαναλαμβάνεται 54 φορές.

Η τελευταία σειρά των στηλών Α και Δ μας πληροφορεί ότι για **22.790** τίτλους αντιστοιχούν **57.790** συνδρομές και ότι ο "**συντελεστής επικάλυψης**" ανέρχεται στο **2,54**. Ο συντελεστής αυτός σημαίνει ότι για κάθε τίτλο υπάρχουν 2,54 συνδρομές ή ότι κάθε τίτλος πληρώνεται 2,54 φορές παραπάνω από το κόστος του, στο πλαίσιο της παρούσας σύνθεσης της Εθνικής Συλλογής.

Η στήλη Β παρουσιάζει τα επί τοις εκατό ποσοστά του αριθμού των τίτλων κάθε σειράς σε σχέση με το σύνολο των **22.790** τίτλων της Εθνικής Συλλογής. Η στήλη Γ έχει τα προηγούμενα ποσοστά αθροιστικά. Παρατηρούμε ότι το **55,046%** των τίτλων δεν επαναλαμβάνονται και αποτελούν αποκλειστικότητα μιας μόνο (όχι της ίδιας) βιβλιοθήκης. Με διαφορετική διατύπωση η συνδρομή για το **55,046%** του συνολικού αριθμού των **22.770** τίτλων, που αποτελούν το σύνολο της εθνικής συλλογής, καταβάλλεται **μόνο μία φορά**. Το ερώτημα που προκύπτει είναι εάν το **55,046%** ως ποσοστό "**μοναδικών τίτλων**", είναι αποδεκτό, σε σύγκριση με αντίστοιχα ποσοστά άλλων χωρών. Ωστόσο κατά την αντίληψη του γράφοντος, το γεγονός ότι **16.364** (=12.545 + 3.819) τίτλοι οι οποίοι αποτελούν το **71,803%** (= 55,046% + 16,757%) της Εθνικής Συλλογής, δεν επαναλαμβάνονται περισσότερο από δύο φορές, είναι θετικό, εάν μάλιστα ληφθεί υπόψη η έλλειψη συντονισμένου σχεδιασμού στην σύνθεση των επιμέρους συλλογών.

Η στήλη Ε προκύπτει ως το γινόμενο των δεδομένων των στηλών Α και Δ. Παρουσιάζει τον συνολικό αριθμό συνδρομών για κάθε γραμμή-ομάδα τίτλων της στήλης Α. Για παράδειγμα:

Από την έκτη γραμμή προκύπτει ότι 627 τίτλοι (στήλη Α), αγοράζονται 6 φορές από διαφορετικές βιβλιοθήκες (στήλη Δ) και άρα καταβάλλεται για αυτούς το κόστος για 3.762 (= 627 x 6), συνδρομές (στήλη Ε). Ως Μέσο Κόστος Συνδρομής (ΜΚΣ) θεωρήθηκε το αντίστοιχο της Βιβλιοθήκης του ΕΙΕ, το οποίο ανέρχεται στις 143.000 δρχ.².

Η στήλη ΣΤ προκύπτει ως το γινόμενο³ του συνολικού αριθμού συνδρομών (στήλη Ε) επί το Μέσο Κόστος Συνδρομής (ΜΚΣ). Από την τελευταία σειρά της στήλης ΣΤ, προκύπτει ότι το **Συνολικό Ετήσιο Κόστος** της **Εθνικής Συλλογής** ανέρχεται στο ποσό των **8,256 δισεκατομμυρίων δραχμών**⁴.

Στη συνέχεια εξετάζονται δύο ακραίες υποθέσεις, τα οικονομικά μεγέθη-αποτελέσματα των οποίων αντικατοπτρίζονται στις στήλες Ζ και Η αντίστοιχα.

Η στήλη Ζ υπολογίζει το **Ελάχιστο Αναμενόμενο Οικονομικό Όφελος** που θα προκύψει εάν **περιοριστεί (ή αντικατασταθεί) μόνο μία συνδρομή από κάθε επαναλαμβανόμενο τίτλο**. Για παράδειγμα: Σειρά 5, εάν περικοπεί κάθε ένας από τους 844 τίτλους (στήλη Α) από μία μόνο βιβλιοθήκη από τις 5 (στήλη Δ) που τον αγοράζουν, σημαίνει ότι το ετήσιο οικονομικό όφελος που προκύπτει ανέρχεται στο ποσό των 120,57 εκατομμυρίων δραχμών (στήλη Ζ), τα οποία θα είναι διαθέσιμα για την απόκτηση άλλων τίτλων που δεν περιλαμβάνονται στην Εθνική Συλλογή. Ταυτόχρονα θα συνεχίσουν να υπάρχουν 844 τίτλοι οι οποίοι θα επαναλαμβάνονται σε 4 πλέον (και όχι σε 5) βιβλιοθήκες. Ομοίως στη σειρά 6, η περικοπή κάθε ενός από τους 627 τίτλους από μία και μόνο βιβλιοθήκη από τις 6 που τον αγοράζουν, εξοικονομεί κάθε χρόνο το ποσό των 89,57 εκατομμυρίων δραχμών για απόκτηση νέων τίτλων ισόποσου κόστους. Το **ετήσιο Ελάχιστο Αναμενόμενο Οικονομικό Όφελος** υπολογίζεται στο ύψος των **1,464 δισεκατομμυρίων δραχμών** (τελευταία σειρά της γραμμής Ζ).

Η στήλη Η υπολογίζει το **Μέγιστο Αναμενόμενο Οικονομικό Όφελος** που θα προκύψει εάν **διατηρηθεί μόνο μία συνδρομή από κάθε επαναλαμβανόμενο τίτλο**. Για παράδειγμα: Σειρά 5, εάν για κάθε ένα από τους 844 τίτλους (στήλη Α), περικοπούν συνδρομές από όλες πλην μιας (δηλαδή από 4=5-1) βιβλιοθήκες της στήλης Δ που τον αγοράζουν, δηλαδή διατηρηθεί η συνδρομή σε μία μόνο βιβλιοθήκη και περικοπεί από τις υπόλοιπες 4, τότε το ετήσιο οικονομικό όφελος που προκύπτει ανέρχεται στο ποσό των 482 εκατομμυρίων δραχμών (στήλη Η), τα οποία θα είναι διαθέσιμα για την απόκτηση άλλων τίτλων ισόποσου κόστους, που δεν περιλαμβάνονται στην Εθνική Συλλογή. Ομοίως στη σειρά 6, η περικοπή κάθε ενός από τους 627 τίτλους από όλες πλην μιας (δηλαδή 5=6-1) βιβλιοθήκες που τον αγοράζουν και διατηρηθεί από μία και μόνο βιβλιοθήκη από τις 6, εξοικονομεί κάθε χρόνο το ποσό των 448 εκατομμυρίων δραχμών για απόκτηση νέων τίτλων ισόποσου κόστους. Το **ετήσιο Μέγιστο Αναμενόμενο Οικονομικό Όφελος** υπολογίζεται στο ύψος των **5 δισ. δραχμών** (τελευταία σειρά της γραμμής Η).

Οι υποθέσεις που εξετάστηκαν αποτελούν δυο ακραίες περιπτώσεις μιας “συνολικής” προσέγγισης. Η προσέγγιση από την οπτική των επιμέρους βιβλιοθηκών θέτει επιπλέον περιορισμούς (π.χ. ελάχιστος αριθμός τίτλων αναγκαίων για τη λειτουργία κάθε βιβλιοθήκης), αλλά ταυτόχρονα δίνει και μεγαλύτερους βαθμούς ελευθερίας (π.χ. περικοπή περισσότερων από μία συνδρομών σε πολυεπαναλαμβανόμενους τίτλους). Με την διευκρίνηση αυτή το Αναμενόμενο Οικονομικό Όφελος κυμαίνεται μεταξύ των δύο προσεγγίσεων, ήτοι μεταξύ **1,464 και 5 δισ. δραχμών ετησίως**.

Δίκτυο και Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας

Ο νόμος 2121/93, παρότι σχετικά πρόσφατος, δεν έλαβε υπόψη την δυνατότητα που δίνει το άρθρο 9 παρ. β) της συνθήκης της Βέρνης για τα Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας⁵. Το συγκεκριμένο άρθρο επιτρέπει εξαίρεσεις τις οποίες μπορούν να νομοθετήσουν τα κράτη μέλη της εν λόγω συνθήκης, σχετικά με τα δικαιώματα αναπαραγωγής έργων που υπόκεινται στο πλέγμα των δικαιωμάτων πνευματικής (ή διανοητικής) ιδιοκτησίας. Όλες οι χώρες έχουν νομοθετήσει την δυνατότητα να λειτουργούν οι βιβλιοθήκες εξυπηρετώντας τους χρήστες στο πλαίσιο της θεμιτής

χρήσης (fair use). Δυστυχώς το μόνο που επιτρέπει ο 2121/93 είναι η αναπαραγωγή ενός αντιγράφου για διατήρηση του υλικού. Είναι σαφές ότι ο νόμος "αγνοεί" τις λειτουργίες διάδοσης της γνώσης που διενεργούνται εδώ και αιώνες, μέσω των βιβλιοθηκών. Απαγορεύει διαδικασίες που οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι εκδοτικοί οίκοι (ξένοι κατά κύριο λόγο) επιτρέπουν σε όλες τις βιβλιοθήκες του κόσμου, δηλαδή την αξιοποίηση των εκδοτικών προϊόντων τους από τους χρήστες των βιβλιοθηκών.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες όχι μόνο η λειτουργία του δικτύου αλλά και αυτή η καθημερινή αναπαραγωγή φωτοαντιγράφων για τις ανάγκες ακόμη και του προσωπικού της βιβλιοθήκης δεν είναι σύνομη. Θα πρέπει να τροποποιηθεί ο νόμος άμεσα. Έχουν πραγματοποιηθεί δύο σχετικές εκδηλώσεις με την συμβολή του ECUP (European Copyright User Platform) για ευρύτερη ενημέρωση των ενδιαφερομένων (Ημερίδα Αθήνα ΕΚΤ/ΕΕΒ 26/9/97 και Διάλεξη στη Θεσσαλονίκη ΑΠΘ 22/10/97).

Το θέμα γίνεται μείζον ενόψει θεσμικών ρυθμίσεων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν το ψηφιακό υλικό. Η προσπάθειες των βιβλιοθηκών σε διεθνές επίπεδο είναι να ισχύει για τις ψηφιακές εκδόσεις, κατ' αναλογία, ότι ισχύει ήδη για τις έντυπες. Είναι επιβεβλημένο να ενημερωθούν όλοι οι εμπλεκόμενοι ώστε να συνεχίσουν τη λειτουργία τους οι βιβλιοθήκες στη νέα ψηφιακή εποχή.

Συμπεράσματα

Η Ελλάδα, με καθυστέρηση αρκετών αιώνων έχει αποκτήσει **Εθνικό Δίκτυο Συνεργασίας E&T Βιβλιοθηκών**, με πρωτοβουλία του ΕΚΤ και με την ομολογουμένως αξιόπαινη και υπεράνθρωπη προσπάθεια που καταβάλουν οι βιβλιοθηκονόμοι στις βιβλιοθήκες-μέλη του Δικτύου.

Η προσέγγιση που επιχειρήθηκε οδηγεί στο συμπέρασμα ότι παρά το γεγονός ότι οι επιμέρους βιβλιοθήκες διαθέτουν σχετικά μικρές συλλογές, η περαιτέρω συνεργασία τους μέσω του δικτύου μπορεί να εξοικονομήσει ποσά ικανά για την επέκταση της Εθνικής Συλλογής Περιοδικών κατά 18% έως 61%. Στις προϋποθέσεις που ήδη ετέθησαν παραπάνω αναγκαίες θεωρούνται επίσης η αρχική επένδυση για την απόκτηση του σχετικού εξοπλισμού (μερικώς εξασφαλισμένη μέσω των Ευρωπαϊκών προγραμμάτων) και η εξασφάλιση του αναγκαίου προσωπικού.

Οι συναφείς προσπάθειες που γίνονται από φορείς όπως ΓΓΕΤ (ΕΠΕΤII / Πρόγραμμα ενίσχυσης βιβλιοθηκών εποπτευόμενων φορέων), ΥΠΕΠΘ (ΕΠΕΑΕΚ / Οριζόντιες δράσεις για τα περιοδικά και το δίκτυο βιβλιοθηκών) στοχεύουν σε μια τέτοια κατεύθυνση και έχουν έδαφος στο οποίο μπορούν να στηριχθούν και να επεκτείνουν τις δράσεις τους. Η αναπτυσσόμενη λειτουργία του Δικτύου:

- Δημιουργεί την απαραίτητη υποδομή για εντατικότερη αξιοποίηση της Εθνικής Συλλογής Περιοδικών.
- "Επιβάλλει" τη συνεργασία μεταξύ βιβλιοθηκών διαφορετικών διοικητικών και θεσμικών κατηγοριών (Νοσοκομειακές, ερευνητικές, τραπεζών, ειδικές κλπ.)
- Επιτρέπει στις βιβλιοθήκες-μέλη (παρόντα και μελλοντικά) να προχωρήσουν σε ορθολογική αναδιάρθρωση της Εθνικής Συλλογής περιοδικών.

Από τα στοιχεία της λειτουργίας του Δικτύου (πίνακες διπλής εισόδου) διαφαίνεται ήδη ο σχηματισμός υποομάδων συνεργαζόμενων βιβλιοθηκών ανεξάρτητα από διοικητικές κατηγοριοποιήσεις. Η συνεχής ενημέρωση των πινάκων με τρέχοντα στοιχεία, σε τακτά χρονικά διαστήματα και μετά από ένα εύλογο χρονικό διάστημα λειτουργίας του Δικτύου, αποδεικνύεται χρησιμότητα στοιχείο για τον συντονισμένο σχεδιασμό και για την ορθολογική αναδιάρθρωση των επιμέρους συλλογών.

Με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι ο νόμος για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας θα αλλάξει σύντομα στη χώρα μας και θα επιτρέπει την θεμιτή χρήση της αναπαραγωγής και στις ψηφιακές εκδόσεις, με δεδομένη της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τα επόμενα 2-3 χρόνια για απόκτηση ψηφιακών εκδόσεων, οι βιβλιοθήκες θα μπορέσουν παράλληλα με την αναδιάρθρωση των συλλογών των έντυπων εκδόσεων να αναπτύξουν μία ορθολογική συλλογή ψηφιακών εκδόσεων

ή προσβάσεων σε ψηφιακές πηγές. Το μεγάλο ενδιαφέρον επικεντρώνεται στη συνεργασία βιβλιοθηκών διαφορετικών διοικητικών κατηγοριοποιήσεων αφού ο (Γενικός) Συντελεστής Επικάλυψης εκτιμάται ότι είναι μεγαλύτερος από τους ειδικούς (ΑΕΙ, Ερευνητικών κέντρων, Νοσοκομείων, Τραπεζών κλπ.)

Τέλος οι εξωτερικές οικονομίες, που συνεπάγεται η παγίωση της λειτουργίας του Δικτύου, είναι απείρως μεγαλύτερες των άμεσων, ορατών και εκτιμώμενων οικονομικών ωφελειών που περιγράφονται στο άρθρο. Σ' αυτές συμπεριλαμβάνεται η ετήσια εξοικονόμηση συναλλάγματος από την η πολλαπλή αξιοποίηση του υλικού κάθε βιβλιοθήκης από το σύνολο των χρηστών όλων των βιβλιοθηκών της χώρας, και κατ' επέκταση η μετατροπή παρελθουσών δαπανών (για την απόκτηση του υλικού) σε μελλοντικές επενδύσεις (με την πολλαπλή αξιοποίηση του).

Πίνακας 3. Οικονομική αποτίμηση περιορισμού ή αλλαγής επικαλυπτόμενων συνδρομών (2/10/97)

A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	H
				A x Δ	E x ΜΚΣ	A x ΜΚΣ	(E-A) x ΜΚΣ
ΠΛΗΘΟΣ ΤΙΤΛΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΙΤΛΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ (εκατομ. δρχ)	ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΟΦΕΛΟΣ (εκατομ. δρχ)	ΜΕΓΙΣΤΟ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΟΦΕΛΟΣ (εκατομ. δρχ)
12.545	55,046%	55,046%	1	12.545	1.792		
3.819	16,757%	71,803%	2	7.638	1.091	545,57	546
2.005	8,798%	80,601%	3	6.015	859	286,43	573
1.212	5,318%	85,919%	4	4.848	693	173,14	519
844	3,703%	89,623%	5	4.220	603	120,57	482
627	2,751%	92,374%	6	3.762	537	89,57	448
435	1,909%	94,283%	7	3.045	435	62,14	373
327	1,435%	95,717%	8	2.616	374	46,71	327
228	1,000%	96,718%	9	2.052	293	32,57	261
149	0,654%	97,372%	10	1.490	213	21,29	192
129	0,566%	97,938%	11	1.419	203	18,43	184
80	0,351%	98,289%	12	960	137	11,43	126
74	0,325%	98,613%	13	962	137	10,57	127
71	0,312%	98,925%	14	994	142	10,14	132
43	0,189%	99,114%	15	645	92	6,14	86
28	0,123%	99,237%	16	448	64	4,00	60
25	0,110%	99,346%	17	425	61	3,57	57
18	0,079%	99,425%	18	324	46	2,57	44
15	0,066%	99,491%	19	285	41	2,14	39
16	0,070%	99,561%	20	320	46	2,29	43
14	0,061%	99,623%	21	294	42	2,00	40
9	0,039%	99,662%	22	198	28	1,29	27
9	0,039%	99,702%	23	207	30	1,29	28
11	0,048%	99,750%	24	264	38	1,57	36
9	0,039%	99,789%	25	225	32	1,29	31
6	0,026%	99,816%	26	156	22	0,86	21
6	0,026%	99,842%	27	162	23	0,86	22
4	0,018%	99,860%	28	112	16	0,57	15
5	0,022%	99,882%	29	145	21	0,71	20
3	0,013%	99,895%	30	90	13	0,43	12
4	0,018%	99,912%	31	124	18	0,57	17
3	0,013%	99,925%	32	96	14	0,43	13
2	0,009%	99,934%	33	66	9	0,29	9
3	0,013%	99,947%	34	102	15	0,43	14
1	0,004%	99,952%	35	35	5	0,14	5
1	0,004%	99,956%	42	42	6	0,14	6
1	0,004%	99,961%	38	38	5	0,14	5
1	0,004%	99,965%	39	39	6	0,14	5
1	0,004%	99,969%	41	41	6	0,14	6
2	0,009%	99,978%	44	88	13	0,29	12
2	0,009%	99,987%	48	96	14	0,29	13
1	0,004%	99,991%	50	50	7	0,14	7
1	0,004%	99,996%	53	53	8	0,14	7
1	0,004%	100,000%	54	54	8	0,14	8
22.790	100,0%			57.790	8.256	1.464	5.000
Ποσοστό επί του Ετησίου Συνολικού Κόστους Εθνικής Συλλογής					100%	17,7%	60,6%

Συντελεστής Αλληλοκάλυψης

2,54

Πίνακας 4. Σύγκριση βιβλιοθηκών με βάση συνολική συλλογή και μοναδικούς τίτλους

ΑΑ	ΚΩΔ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	A ΣΥΝΟΛΟ ΤΙΤΛΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	B ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	Γ = B/ΣΜ ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ / ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΙΚΩΝ	Δ = B/A ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ / ΣΥΝΟΛΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	E = A/ΓΣ ΣΥΝΟΛΟ ΤΙΤΛΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ / ΓΣ
1	ALBA	186	33	0,26%	17,74%	0,32%
2	CITY	69	5	0,04%	7,25%	0,12%
3	INTRASOFT	222	85	0,68%	38,29%	0,38%
4	UNI VERNE	148	32	0,26%	21,62%	0,26%
5	ΑΚ ΑΘ ΛΑΜΠΡΙΔΗ	96	14	0,11%	14,58%	0,17%
6	ΑΚΤΟ	18	7	0,06%	38,89%	0,03%
7	ΑΜΕ ΣΧ ΚΛΑΣ ΣΠ	827	436	3,48%	52,72%	1,43%
8	ΑΠΘ ΓΕΩΤ	320	113	0,90%	35,31%	0,55%
9	ΑΠΘ ΓΕΩΤ ΓΕΩΠ	463	106	0,84%	22,89%	0,80%
10	ΑΠΘ ΓΕΩΤ ΚΤΗΝ	172	81	0,65%	47,09%	0,30%
11	ΑΠΘ ΔΜΕ	10	5	0,04%	50,00%	0,02%
12	ΑΠΘ ΕΠ ΥΓΕΙΑΣ	955	166	1,32%	17,38%	1,65%
13	ΑΠΘ ΘΕΟΛ	154	98	0,78%	63,64%	0,27%
14	ΑΠΘ ΘΕΤ ΒΙΟ	236	41	0,33%	17,37%	0,41%
15	ΑΠΘ ΘΕΤ ΓΕΩΛ	186	38	0,30%	20,43%	0,32%
16	ΑΠΘ ΘΕΤ ΜΑΘ	270	12	0,10%	4,44%	0,47%
17	ΑΠΘ ΘΕΤ ΜΕΤ ΚΛ	28	2	0,02%	7,14%	0,05%
18	ΑΠΘ ΘΕΤ ΦΥΣ ΠΛ	451	36	0,29%	7,98%	0,78%
19	ΑΠΘ ΘΕΤ ΧΗΜ	387	43	0,34%	11,11%	0,67%
20	ΑΠΘ ΚΕΝ	739	98	0,78%	13,26%	1,28%
21	ΑΠΘ ΝΟΜ	197	26	0,21%	13,20%	0,34%
22	ΑΠΘ ΝΟΜ ΝΟΜ ΑΣ	26	3	0,02%	11,54%	0,05%
23	ΑΠΘ ΝΟΜ ΝΟΜ ΕΜ	38	3	0,02%	7,89%	0,07%
24	ΑΠΘ ΝΟΜ ΝΟΜ ΠΝ	22	0	0,00%	0,00%	0,04%
25	ΑΠΘ ΠΟΛ	811	130	1,04%	16,03%	1,40%
26	ΑΠΘ ΤΕΦΑΑ	60	18	0,14%	30,00%	0,10%
27	ΑΠΘ ΦΙΛ ΦΛΓ ΚΛ	124	11	0,09%	8,87%	0,21%
28	ΑΠΘ ΦΙΛ ΦΛΓ ΜΝ	364	106	0,84%	29,12%	0,63%
29	ΑΠΘ ΦΙΛ ΦΠΨ ΦΛ	37	3	0,02%	8,11%	0,06%
30	ΑΠΘ ΦΛΣ ΑΓΓ	69	19	0,15%	27,54%	0,12%
31	ΑΠΘ ΦΛΣ ΓΑΛ ΛΟ	8	5	0,04%	62,50%	0,01%
32	ΑΠΘ ΦΛΣ ΓΕΡ	20	9	0,07%	45,00%	0,03%
33	ΑΠΘ ΦΛΣ ΙΣΤ ΑΡ	171	28	0,22%	16,37%	0,30%
34	ΑΠΘ ΦΛΣ ΙΣΤ ΛΑ	36	3	0,02%	8,33%	0,06%
35	ΑΠΘ ΦΛΣ ΙΣΤ ΡΩ	15	1	0,01%	6,67%	0,03%
36	ΑΠΘ ΦΛΣ ΙΤΑ	8	4	0,03%	50,00%	0,01%
37	ΑΠΘ ΦΛΣ ΦΛΓ ΓΛ	22	4	0,03%	18,18%	0,04%
38	ΑΠΘ ΦΛΣ ΦΠΨ Π	33	4	0,03%	12,12%	0,06%
39	ΑΠΘ ΦΛΣ ΦΠΨ Ψ	73	10	0,08%	13,70%	0,13%
40	ΑΣΚΤ	142	59	0,47%	41,55%	0,25%
41	ΓΓΕΤ	72	17	0,14%	23,61%	0,12%
42	ΓΓΙ	128	91	0,73%	71,09%	0,22%
43	ΓΕΝ ΧΗΜΕΙΟ	57	8	0,06%	14,04%	0,10%
44	ΓΝΠΠ	56	0	0,00%	0,00%	0,10%
45	ΓΠΑ	213	34	0,27%	15,96%	0,37%
46	ΔΕΗ	212	23	0,18%	10,85%	0,37%
47	ΔΠΘ ΙΑΤΡ	36	1	0,01%	2,78%	0,06%
48	ΔΠΘ ΝΟΜ	670	193	1,54%	28,81%	1,16%

ΑΑ	ΚΩΔ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	A ΣΥΝΟΛΟ ΤΙΤΛΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	B ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	Γ = B/ΣΜ ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ / ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΙΚΩΝ	Δ = B/A ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ / ΣΥΝΟΛΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	E = A/Σ ΣΥΝΟΛΟ ΤΙΤΛΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ / ΓΣ
49	ΔΠΘ ΠΟΛ	1.568	338	2,69%	21,56%	2,72%
50	ΔΠΘ ΤΕΦΑΑ	54	0	0,00%	0,00%	0,09%
51	ΕΑΑ ΓΕΩ ΙΝΣ	28	6	0,05%	21,43%	0,05%
52	ΕΘΙΑΓΕ	18	2	0,02%	11,11%	0,03%
53	ΕΘΝ ΚΕΝΤ ΒΙΒΛ	20	10	0,08%	50,00%	0,03%
54	ΕΙΕ	2.271	340	2,71%	14,97%	3,93%
55	ΕΙΕ ΚΒΝΕ	921	396	3,16%	43,00%	1,60%
56	ΕΙΤΧΗΔ	75	14	0,11%	18,67%	0,13%
57	ΕΙΧΗΜΥΘ	40	6	0,05%	15,00%	0,07%
58	ΕΚΒΥ	31	6	0,05%	19,35%	0,05%
59	ΕΚΔΔ	223	27	0,22%	12,11%	0,39%
60	ΕΚΕΜ	86	8	0,06%	9,30%	0,15%
61	ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡ	2.509	680	5,42%	27,10%	4,35%
62	ΕΚΘΕ	920	676	5,39%	73,48%	1,59%
63	ΕΚΚΕ	423	100	0,80%	23,64%	0,73%
64	ΕΚΠΑ ΕΠΙ ΥΓ	113	19	0,15%	16,81%	0,20%
65	ΕΚΠΑ ΘΕΤ ΜΑΘ Μ	345	31	0,25%	8,99%	0,60%
66	ΕΚΠΑ ΘΕΤ ΠΛΗΡ	100	28	0,22%	28,00%	0,17%
67	ΕΚΠΑ ΙΑΤ ΜΥΟ	41	1	0,01%	2,44%	0,07%
68	ΕΚΠΑ ΝΟΜ ΔΗΜ	37	7	0,06%	18,92%	0,06%
69	ΕΚΠΑ ΝΟΜ ΔΙΕ ΣΠ	34	3	0,02%	8,82%	0,06%
70	ΕΚΠΑ ΝΟΜ ΝΟΜ	212	73	0,58%	34,43%	0,37%
71	ΕΚΠΑ ΝΟΜ ΠΟΙΝ	147	59	0,47%	40,14%	0,25%
72	ΕΚΠΑ ΝΟΜ ΠΟΛ	153	16	0,13%	10,46%	0,26%
73	ΕΚΠΑ ΝΟΜ ΠΟΛ ΕΜ	133	23	0,18%	17,29%	0,23%
74	ΕΚΠΑ ΟΔΟ ΟΔΟ	179	53	0,42%	29,61%	0,31%
75	ΕΚΠΑ ΤΕΦΑΑ	156	73	0,58%	46,79%	0,27%
76	ΕΚΠΑ ΦΙΑ ΙΣΤ ΙΣ	176	18	0,14%	10,23%	0,30%
77	ΕΚΠΑ ΦΛΣ ΑΓ ΦΛΓ	102	40	0,32%	39,22%	0,18%
78	ΕΚΠΑ ΦΛΣ ΒΥΖ	570	179	1,43%	31,40%	0,99%
79	ΕΚΠΑ ΦΛΣ ΠΑΙ	44	2	0,02%	4,55%	0,08%
80	ΕΚΠΑ ΦΛΣ ΦΛΓ ΚΛ	394	136	1,08%	34,52%	0,68%
81	ΕΚΠΑ ΦΛΣ ΦΠΨ Π	187	34	0,27%	18,18%	0,32%
82	ΕΚΠΑ ΦΛΣ ΦΠΨ ΦΙ	78	11	0,09%	14,10%	0,14%
83	ΕΚΠΑ ΦΛΣ ΦΠΨ ΨΥ	117	30	0,24%	25,64%	0,20%
84	ΕΚΤ	19	9	0,07%	47,37%	0,03%
85	ΕΛΙΑΜΕΠ	248	144	1,15%	58,06%	0,43%
86	ΕΛΙΝΥΑΕ	96	49	0,39%	51,04%	0,17%
87	ΕΛΚΕΠΑ	293	43	0,34%	14,68%	0,51%
88	ΕΛΛ ΟΡΝ ΕΤΑΙ	33	25	0,20%	75,76%	0,06%
89	ΕΜΝΕ	105	7	0,06%	6,67%	0,18%
90	ΕΜΠ	1.220	353	2,81%	28,93%	2,11%
91	ΕΜΠ ΖΩΓ ΚΕΝ	255	6	0,05%	2,35%	0,44%
92	ΕΜΠ ΖΩΓΡΑΦΟΥ	1.073	114	0,91%	10,62%	1,86%
93	ΙΓΜΕ	796	360	2,87%	45,23%	1,38%
94	ΙΔ ΜΕΣ ΜΕΛ	307	57	0,45%	18,57%	0,53%
95	ΙΔΡ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ	507	117	0,93%	23,08%	0,88%
96	ΙΘΑΒΙΚ	18	3	0,02%	16,67%	0,03%
97	ΙΜΧΑ	676	343	2,73%	50,74%	1,17%

ΑΑ	ΚΩΔ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Α ΣΥΝΟΛΟ ΤΙΤΛΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	Β ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	Γ = Β/ΣΜ ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ / ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΙΚΩΝ	Δ = Β/Α ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ / ΣΥΝΟΛΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	Ε = Α/ΓΣ ΣΥΝΟΛΟ ΤΙΤΛΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ / ΓΣ
98	ΙΝΣ GOETHE ΑΘ	30	9	0,07%	30,00%	0,05%
99	ΙΝΣ GOETHE ΘΕΣ	36	8	0,06%	22,22%	0,06%
100	ΙΝΣ ΓΑΛ	135	30	0,24%	22,22%	0,23%
101	ΙΝΣ ΔΙΚ ΜΕΛ	68	10	0,08%	14,71%	0,12%
102	ΙΝΣ ΔΣ ΠΑΝΤ ΠΑ	64	16	0,13%	25,00%	0,11%
103	ΙΝΣ ΠΑΙΔ	117	33	0,26%	28,21%	0,20%
104	ΙΝΣ ΠΑΣΤΕΡ	237	41	0,33%	17,30%	0,41%
105	ΙΟΝΙΟ ΠΑΝ ΙΣΤ	144	11	0,09%	7,64%	0,25%
106	ΙΟΝΙΟ ΠΑΝ ΜΟΥΣ	36	25	0,20%	69,44%	0,06%
107	ΙΟΝΙΟ ΠΑΝ ΕΓΜΔ	257	59	0,47%	22,96%	0,45%
108	ΙΣΤ ΑΡΧ ΠΑΝ ΑΘ	49	22	0,18%	44,90%	0,08%
109	ΙΤΕ	256	37	0,29%	14,45%	0,44%
110	ΚΑΠΕ	199	58	0,46%	29,15%	0,34%
111	ΚΕΝ ΠΑΙΔ ΒΙΒ	70	30	0,24%	42,86%	0,12%
112	ΚΕΝ ΠΛΗ ΟΗΕ	29	7	0,06%	24,14%	0,05%
113	ΚΕΠΕ	852	221	1,76%	25,94%	1,48%
114	ΚΠΕΕ	126	33	0,26%	26,19%	0,22%
115	ΜΑΙΧ	337	113	0,90%	33,53%	0,58%
116	ΜΟΥΣ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ	127	2	0,02%	1,57%	0,22%
117	ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛ	51	45	0,36%	88,24%	0,09%
118	ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ	1.310	776	6,19%	59,24%	2,27%
119	ΝΟΣ 251 ΓΝΑ	284	8	0,06%	2,82%	0,49%
120	ΝΟΣ 401	181	10	0,08%	5,52%	0,31%
121	ΝΟΣ ΑΓ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	133	11	0,09%	8,27%	0,23%
122	ΝΟΣ ΑΓ ΔΗΜΗΤΡ	234	32	0,26%	13,68%	0,41%
123	ΝΟΣ ΑΓ ΣΑΒΒΑΣ	235	22	0,18%	9,36%	0,41%
124	ΝΟΣ ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ	103	18	0,14%	17,48%	0,18%
125	ΝΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	179	17	0,14%	9,50%	0,31%
126	ΝΟΣ ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ	150	10	0,08%	6,67%	0,26%
127	ΝΟΣ ΑΧΕΠΑ	312	24	0,19%	7,69%	0,54%
128	ΝΟΣ ΓΚΑ	820	111	0,88%	13,54%	1,42%
129	ΝΟΣ ΕΕΣ ΚΟΡΓ	132	5	0,04%	3,79%	0,23%
130	ΝΟΣ ΕΛΠΙΣ	139	4	0,03%	2,88%	0,24%
131	ΝΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛ	727	109	0,87%	14,99%	1,26%
132	ΝΟΣ ΘΕΑΓΕΝΕΙΟ	207	15	0,12%	7,25%	0,36%
133	ΝΟΣ ΙΠΠ ΑΘΗ	188	12	0,10%	6,38%	0,33%
134	ΝΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	136	13	0,10%	9,56%	0,24%
135	ΝΟΣ ΚΑΤ	405	105	0,84%	25,93%	0,70%
136	ΝΟΣ ΛΑΙΚΟ	202	9	0,07%	4,46%	0,35%
137	ΝΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	125	20	0,16%	16,00%	0,22%
138	ΝΟΣ ΜΕΤΑΞΑ	243	25	0,20%	10,29%	0,42%
139	ΝΟΣ ΝΙΚΑΙΑΣ	388	20	0,16%	5,15%	0,67%
140	ΝΟΣ ΝΤΑΟΥ ΠΕΝΤ	54	1	0,01%	1,85%	0,09%
141	ΝΟΣ ΠΑΙΔ Α ΚΥΡ	316	43	0,34%	13,61%	0,55%
142	ΝΟΣ ΠΑΙΔ ΑΓ ΣΟΦ	263	23	0,18%	8,75%	0,46%
143	ΝΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚ	160	5	0,04%	3,13%	0,28%
144	ΝΟΣ ΣΙΣΜΑΝ	85	0	0,00%	0,00%	0,15%
145	ΝΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	56	11	0,09%	19,64%	0,10%
146	ΝΟΣ ΨΥΧ ΘΕΣΝΚ	239	55	0,44%	23,01%	0,41%

ΑΑ	ΚΩΔ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Α ΣΥΝΟΛΟ ΤΙΤΛΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	Β ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	Γ = Β/ΣΜ ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ / ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΙΚΩΝ	Δ = Β/Α ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ / ΣΥΝΟΛΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	Ε = Α/ΓΣ ΣΥΝΟΛΟ ΤΙΤΛΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ / ΓΣ
147	ΝΟΣ ΨΥΧ ΤΡΙΠΟΛΗ	51	3	0,02%	5,88%	0,09%
148	ΝΟΣ ΩΝΑΣΕΙΟ	96	18	0,14%	18,75%	0,17%
149	ΟΑΕΔ	219	28	0,22%	12,79%	0,38%
150	ΟΠΑ	861	105	0,84%	12,20%	1,49%
151	ΟΤΕ	225	42	0,33%	18,67%	0,39%
152	ΟΦΘ ΑΘΗΝΩΝ	89	15	0,12%	16,85%	0,15%
153	ΠΑΝ ΑΙΓ ΔΚ ΕΠΙΧ	152	18	0,14%	11,84%	0,26%
154	ΠΑΝ ΑΙΓ ΚΟΙΝ ΕΠ	263	31	0,25%	11,79%	0,46%
155	ΠΑΝ ΑΙΓ ΜΑΘ	228	10	0,08%	4,39%	0,39%
156	ΠΑΝ ΑΙΓ ΠΑΙΔ	185	37	0,29%	20,00%	0,32%
157	ΠΑΝ ΘΕΣ ΕΠ ΑΝΘΡ	68	12	0,10%	17,65%	0,12%
158	ΠΑΝ ΘΕΣ ΚΕΝ	1	0	0,00%	0,00%	0,00%
159	ΠΑΝ ΘΕΣ ΤΕΦΑΑ	21	2	0,02%	9,52%	0,04%
160	ΠΑΝ ΘΕΣ ΤΕΧΝ ΕΠ	199	27	0,22%	13,57%	0,34%
161	ΠΑΝ ΘΕΣ ΥΓ ΙΑΤΡ	181	13	0,10%	7,18%	0,31%
162	ΠΑΝ ΘΕΣ ΥΓ ΚΤΗΝ	15	2	0,02%	13,33%	0,03%
163	ΠΑΝ ΙΩΑΝ ΑΝΘ ΕΠ	503	143	1,14%	28,43%	0,87%
164	ΠΑΝ ΙΩΑΝ ΘΕΤ ΜΑ	454	53	0,42%	11,67%	0,79%
165	ΠΑΝ ΙΩΑΝ ΘΕΤ ΦΥ	267	8	0,06%	3,00%	0,46%
166	ΠΑΝ ΙΩΑΝ ΘΕΤ ΧΗ	318	26	0,21%	8,18%	0,55%
167	ΠΑΝ ΙΩΑΝ ΙΑΤΡ1	313	25	0,20%	7,99%	0,54%
168	ΠΑΝ ΙΩΑΝ ΙΑΤΡ2	245	26	0,21%	10,61%	0,42%
169	ΠΑΝ ΙΩΑΝ ΦΛΣ ΙΣ	446	106	0,84%	23,77%	0,77%
170	ΠΑΝ ΙΩΑΝ ΦΥΣ ΑΣ	35	7	0,06%	20,00%	0,06%
171	ΠΑΝ ΙΩΑΝ ΦΥΣ ΜΕ	40	6	0,05%	15,00%	0,07%
172	ΠΑΝ ΚΡΗΤ ΘΕΤ	678	75	0,60%	11,06%	1,17%
173	ΠΑΝ ΚΡΗΤ ΘΕΤ ΦΥ	501	34	0,27%	6,79%	0,87%
174	ΠΑΝ ΚΡΗΤ ΙΑΤΡ	427	18	0,14%	4,22%	0,74%
175	ΠΑΝ ΚΡΗΤ ΡΕΘ	689	136	1,08%	19,74%	1,19%
176	ΠΑΝ ΚΥΠΡΟΥ	926	68	0,54%	7,34%	1,60%
177	ΠΑΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.225	209	1,67%	17,06%	2,12%
178	ΠΑΝ ΠΑΤΡ ΙΑΤΡ	240	10	0,08%	4,17%	0,42%
179	ΠΑΝ ΠΑΤΡ ΚΕΝ	1.532	132	1,05%	8,62%	2,65%
180	ΠΑΝ ΠΑΤΡ ΜΑΘ	134	8	0,06%	5,97%	0,23%
181	ΠΑΝ ΠΑΤΡ ΟΙΚ ΕΠ	90	5	0,04%	5,56%	0,16%
182	ΠΑΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	302	24	0,19%	7,95%	0,52%
183	ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝ	589	82	0,65%	13,92%	1,02%
184	ΠΑΤΡΑ ΙΤΥ	222	32	0,26%	14,41%	0,38%
185	ΠΟΛ ΚΡΗΤΗΣ	796	110	0,88%	13,82%	1,38%
186	ΠΤΙΕΤΒΑ	65	20	0,16%	30,77%	0,11%
187	ΣΧΟΛ ΠΟΛ ΑΕΡ	52	14	0,11%	26,92%	0,09%
188	ΤΕΕ	1.374	339	2,70%	24,67%	2,38%
189	ΤΕΕ ΚΕΝ ΜΑΚ	213	19	0,15%	8,92%	0,37%
190	ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ	194	36	0,29%	18,56%	0,34%
191	ΤΕΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	221	9	0,07%	4,07%	0,38%
192	ΤΕΙ ΘΕΣΝΚ	261	51	0,41%	19,54%	0,45%
193	ΤΕΙ ΘΕΣΝΚ ΣΔΟ	91	18	0,14%	19,78%	0,16%
194	ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	99	11	0,09%	11,11%	0,17%
195	ΤΕΙ ΚΟΖΑΝΗΣ	29	3	0,02%	10,34%	0,05%

		A	B	Γ =B/ΣΜ	Δ= B/A	Ε= A/ΓΣ
ΑΑ	ΚΩΔ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΤΙΤΛΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ / ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΙΚΩΝ	ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ / ΣΥΝΟΛΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΤΙΤΛΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ / ΓΣ
196	ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ	24	5	0,04%	20,83%	0,04%
197	ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ	37	4	0,03%	10,81%	0,06%
198	ΤΡΑ ΑΤΕ	578	145	1,16%	25,09%	1,00%
199	ΤΡΑ ΕΛΛΑΔΟΣ	725	217	1,73%	29,93%	1,26%
200	ΤΡΑ ΕΜΠΟΡ	833	264	2,10%	31,69%	1,44%
201	ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝ	83	21	0,17%	25,30%	0,14%
	ΣΥΝΟΛΟ	57.739	12.545	100,00%	21,73%	100,00%
		ΓΣ = Γενικό Σύνολο (συνδρομών)	ΣΜ =Σύνολο Μοναδικών Τίτλων		Μοναδικών Τίτλων ως προς Γενικό Σύνολο συνδρομών⁶	

Πίνακας 5. Συναλλαγές 48 πρώτων Βιβλιοθηκών Δικτύου κατά φθίνουσα σειρά συναλλαγών

ΑΑ	ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	ΠΡΟΜΗΘ	ΧΡΗΣΤΕΣ	ΠΡΟ-ΧΡΗ	ΣΥΝΑΛ	% ΣΥΝΑΛ	ΑΘΡ % ΣΥΝΑΛ
1	EIE	9.854	2.891	6.963	12.745	18,002%	18,002%
2	HRAKKEN	1.708	7.701	-5.993	9.409	13,290%	31,293%
3	PATRAKEN	2.381	3.526	-1.145	5.907	8,344%	39,636%
4	APTKEN	1.483	1.134	349	2.617	3,697%	43,333%
5	POLCRETE	630	1.937	-1.307	2.567	3,626%	46,959%
6	EKEFED	1.757	122	1.635	1.879	2,654%	49,613%
7	THESPLHR	665	1.188	-523	1.853	2,617%	52,230%
8	THRAKSAN	1.015	693	322	1.708	2,413%	54,643%
9	EYAGGEL	1.570	99	1.471	1.669	2,357%	57,000%
10	CREIAT	1.578	0	1.578	1.578	2,229%	59,229%
11	ITE	251	1.286	-1.035	1.537	2,171%	61,400%
12	RETHKEN	497	970	-473	1.467	2,072%	63,473%
13	PANMAK	486	965	-479	1.451	2,050%	65,522%
14	GREIAT	0	1.439	-1.439	1.439	2,033%	67,555%
15	HRAKFYS	790	623	167	1.413	1,996%	69,551%
16	BENAKEIO	1.183	220	963	1.403	1,982%	71,532%
17	IOAIAT	861	485	376	1.346	1,901%	73,434%
18	IOABIB	542	735	-193	1.277	1,804%	75,237%
19	AXEPA	257	1.014	-757	1.271	1,795%	77,033%
20	TEE	855	243	612	1.098	1,551%	78,584%
21	EKTHE	643	234	409	877	1,239%	79,822%
22	THECHEM	307	513	-206	820	1,158%	80,981%
23	APTGEO	319	396	-77	715	1,010%	81,991%
24	ONASIO	148	567	-419	715	1,010%	83,000%
25	MESAGRIN	155	538	-383	693	0,979%	83,979%
26	PATRAITY	262	428	-166	690	0,975%	84,954%
27	ITXHDIE	102	525	-423	627	0,886%	85,840%
28	EMP	408	213	195	621	0,877%	86,717%
29	AEGMATH	139	432	-293	571	0,807%	87,523%
30	PAPANIK	161	399	-238	560	0,791%	88,314%
31	TRELLAD	438	122	316	560	0,791%	89,105%
32	ASOEE	458	54	404	512	0,723%	89,829%
33	THEMATH	205	301	-96	506	0,715%	90,543%
34	AEGBIB	138	333	-195	471	0,665%	91,209%
35	METAXA	396	20	376	416	0,588%	91,796%
36	TEEKEMA	24	359	-335	383	0,541%	92,337%
37	IGME	277	98	179	375	0,530%	92,867%
38	UNTHER5	20	350	-330	370	0,523%	93,389%
39	CYPRUS	107	233	-126	340	0,480%	93,870%
40	UNTHER4	71	244	-173	315	0,445%	94,315%
41	UNIOAMA	156	99	57	255	0,360%	94,675%
42	EKT	86	152	-66	238	0,336%	95,011%
43	TESTNDC	169	58	111	227	0,321%	95,332%
44	HOSISM	69	148	-79	217	0,307%	95,638%
45	IOAFYSI	112	61	51	173	0,244%	95,883%
46	THEGEO	129	38	91	167	0,236%	96,118%
47	THRAKNOM	159	6	153	165	0,233%	96,351%
48	UIOAHUMA	107	56	51	163	0,230%	96,582%
	...						

- ¹ Τα δεδομένα των στηλών Α και Δ του πίνακα 3, είναι διαθέσιμα online, σε οποιοδήποτε χρήστη της βάσης SERI, του Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών, στον ΕΡΜΗ, με την εντολή **D NL=\$**. Το αποτέλεσμα της εντολής είναι η εμφάνιση του πλήθους των τίτλων περιοδικών που ανήκουν στις συλλογές 1, 2, 3, 4, κ.ο.κ βιβλιοθηκών.
- ² Η απολύτως ακριβής εκτίμηση του ΜΚΣ απαιτεί την γνώση του ετήσιου κόστους συνδρομής καθενός από τους 22.790 τίτλους και την ένταξή τους στις ομάδες της στήλης Δ. Η διαδικασία αυτή απαιτεί τεράστια προσπάθεια που ξεφεύγει από τις δυνατότητες και τις επιδιώξεις του παρόντος. Αρκετά αξιόπιστη και ευκολότερη είναι η προσέγγιση με στάθμιση του ΜΚΣ κάθε μιας από τις 206 βιβλιοθήκες του Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών.
- ³ Τα ποσά που προκύπτουν από τη στήλη ΣΤ είναι υπερεκτιμημένα επειδή συμπεριλαμβάνεται
α) ένας αριθμός συνδρομών που δεν συνεχίζονται πλέον
β) συμπεριλαμβάνεται ένας μικρός αριθμός τίτλων για τους οποίους δεν καταβάλλεται συνδρομή.
- ⁴ Για να εκτιμηθεί η αξιοπιστία της προσέγγισης θεωρείται απαραίτητη η διασταύρωση με στοιχεία που άρχισαν να συλλέγονται από τις 206 βιβλιοθήκες του Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών.
- ⁵ "BERNE CONVENTION FOR THE PROTECTION OF LITERARY AND ARTISTIC WORKS (Paris Text 1971)" <http://www.law.cornell.edu/treaties/berne/overview.html>
- ⁶ Σύγκριση με στοιχεία του πίνακα 3. Ποσοστό μοναδικών τίτλων ως προς σύνολο τίτλων εθνικής συλλογής= 55,046% (12.545 / 22.790)